

Всі його діти пішли шляхом батька. Матьє Шедід – відомий французький співак і рок-музикант під псевдонімом «М». Жозеф Шедід – співак, композитор, грає на багатьох музичних інструментах (відомий під псевдонімом «Селім»). Анна Шедід – співачка і композиторка під псевдонімом «Nach». У 2015 році всі вони разом з батьком організували 5-місячне турне по Франції і записали за його підсумками спільний альбом.

Отже, представники арабського за походженням населення глибоко й успішно інтегруються у французьке суспільство і мають величезний вплив на культурний розвиток сучасної Франції.

Список літератури

1. Élisabeth Koltz: веб-сайт. URL: <https://paperjam.lu/article/news-elisabeth-koltz> (дата звернення: 13.11.2017)
2. La famille Chedid : веб-сайт. URL: <https://lascelebrite.com/la-famille-chedid/> (дата звернення: 13.11.2017)
3. Louis, Matthieu, Joseph et Anna Chedid : веб-сайт. URL : https://fr.wikipedia.org/wiki/Louis,_Matthieu,_Joseph_et_Anna_Chedid (дата звернення: 13.11.2017)
4. Michèle Chedid-Koltz : веб-сайт. URL: https://wikimonde.com/article/Mich%C3%A8le_Chedid-Koltz (дата звернення: 13.11.2017)

УДК 811.161.2'373.45

Новосад Лідія,
викладач філологічних дисциплін
ВСП “Мелітопольський фаховий коледж Таврійського державного
агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного”
lidia_druzhynovych@ukr.net

РОЛЬ І ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЦИЗМІВ У СУЧАСНІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ КОМП'ЮТЕРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті здійснено дослідження запозичень з англійської мови в сучасній терміносистемі комп'ютерної сфери української лексики. Зауважено, що такі англіцизми є лаконічними, виразними, відповідають стислості терміна та забезпечують його однозначність. Зазначено, що сучасне мовлення фахівців комп'ютерної галузі тяжіє до нестандартної лексики. Установлено, що комп'ютерні терміни переважно належать до неологізмів, тому серед них і найбільше запозичень з англійської мови.

Ключові слова: англіцизм, термін, комп'ютерна сфера, українська мова, запозичення.

Сучасне суспільне життя в останні десятиріччя настільки стрімко розвивається, що це зумовлює динамічні зміни в мовній системі. Найчутливішими до таких змін є термінологічні системи, адже виникає потреба в точному найменуванні певних явищ і процесів. Те, що сучасне термінотворення запозичує значну кількість спеціальних слів, визначає його специфіку, а також зв'язок із науково-технічним розвитком та співпрацею дослідників різних країн. Процес термінотворення певної галузі науки – цілеспрямований, тож взаємодія внутрішніх та зовнішніх чинників виправдана. Найпоширенішими у сфері комп'ютерної науки є запозичення з англійської мови. Такі найменування нових понять відповідають вимогам лаконічності, виразності, стислості терміна та забезпечують його однозначність.

Метою дослідження є визначення ролі та функціонування запозичень з англійської мови в сучасній терміносистемі комп'ютерної сфери української лексики.

До проблеми функціонування англіцизмів в українській мові зверталися такі дослідники: П. Селігей, Л. Чернікова, Т. Смілик, Н. Клименко, Є. Карпіловська, Л. Кислюк, О. Кордюк, О. Лисенко та ін.

Ми розуміємо англіцизм як різновид запозичення; слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені з англійської мови або перекладені з неї чи утворені за її зразком. Варто зауважити, що серед комп'ютерної лексики не надто багато таких слів, які утворені за зразком англійської мови, усе ж основну кількість проаналізованої бази становлять слова та вислови, запозичені з англійської мови.

Нами було проведено опитування серед студентів 3 курсу ВСП “Мелітопольський фаховий коледж ТДАУ імені Дмитра Моторного” спеціальності “Комп'ютерні науки” щодо найпоширеніших термінів та професіоналізмів, якими вони послуговуються у комп'ютерній сфері.

Процес запозичення англіцизмів надзвичайно стрімкий, що, власне, і спричиняє до суперечок між мовознавцями щодо доцільності вживання того чи того терміна. “Мовне запозичення є природним процесом, який пов'язаний із міжкультурними взаємодіями різних народів і зумовлений характером цих взаємодій” [2]. Запозиченими стають не тільки лексичні одиниці (наприклад,

сервер 'serwer', *інтерфейс* 'interface', *оверлей* 'overlay', *браузер* 'browser', *домен* 'domain', *фріланс* 'freelance'), а й цілі словотвірні моделі, граматичні структури, орфографічні традиції; англіцизми проникають практично в усі сфери життєдіяльності сучасного українського суспільства. Зміни, що відбуваються, свідчать також про англізацію української мови, чому сприяють сучасні засоби масової інформації.

Енциклопедія «Українська мова» пропонує таке визначення англіцизму: англіцизм – різновид запозичення; слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені з англійської мови або перекладені з неї чи утворені за її зразком. Англіцизми переважно усвідомлюються мовцями як чужорідний елемент і зберігають ознаки свого походження: фонетичні (джем, імідж), словотвірні (смокінг, маркетинг), семантичні (яструби – політики, прихильники жорсткого агресивного курсу). Низка англіцизмів позначає національні (англійські, американські) реалії: *Скотланд-Ярд* (англійська реалія), *Діснейленд* (американська реалія). Здебільшого це слова, що стосуються техніки, мореплавства, військової справи, політики, економіки, торгівлі, спорту, одягу, тканин, їжі, напоїв, культури [4, с. 26].

На сучасному етапі розвитку української мови вживання англійських за походженням слів поряд з українськими стало звичним явищем. Це веде до закріплення дедалі нових англіцизмів у мовленні.

У ході дослідження ми спостерегли, що чимало респондентів використовують саме первісну лексему, тобто у записі латиницею, не адаптовуючи її до норм українського правопису: *HTML, front-end, JavaScript, CSS (Cascading Style Sheets), Web, CMS (Content Management System), Python* та ін.

Щодо використання професіоналізмів, на відміну від термінів, то фахівці комп'ютерної галузі застосовують не лише науково-технічні (*магнітна пам'ять, модульний принцип, IBM, RAM, інтерфейс, оверлей, стандартне програмне забезпечення, волоконно-оптичний кабель, автоклавіша*), професійно-виробничі (*оновити, (пере)завантажити; зовнішній пристрій; буферний пул; бекфайл*), а й просторічно-жаргонні лексеми (*кракозябли/кракозяблики* – неправильно відображені шрифти кирилиці, *аутглюк* – програма Outlook Express, *фотопон* Adobe Photoshop, *пожмакер* Page Maker, *Король Дров* Corel Draw). Значна частина професіоналізмів – це неофіційні розмовні заміники термінів (*баг, глюк*). Оскільки терміносистема комп'ютерної сфери занадто складна та перебуває на етапі активного оновлення, то заміниками виступають професіоналізми-слова загальнонародної мови. Наприклад: *вікно* – прямокутна частина екрана дисплея, що використовується для відображення стану активної програми; *кишеня* – кеш-буфер (cash buffer); *мило* – електронна пошта, e-mail; *вірус* – деструктивна програма, що проникає у систему без відома користувача; *висіти [зависнути]* – бездіяльний стан програми або комп'ютера в результаті збою у виконанні програмного коду.

Бачимо, що сучасне мовлення фахівців комп'ютерної галузі тяжіє до

нестандартної лексики. Це зумовлено потребою в найменуванні нової речі, нового явища, у необхідності спеціалізувати поняття в комп'ютерній сфері, а також з метою сприйняття мовцем запозиченого слова як більш "модного" та комунікативно актуального. Лексика комп'ютерної сфери належить до новітнього пласту лексики української мови, тож зрозуміло, що саме серед цієї групи слів можемо визначити найбільше запозичень, а саме англіцизмів.

Список літератури

1. Кияк Т. Р. До питання про своє" та чуже" в українській термінології. *Мовознавство*. 1994. № 1. С. 22–25.

2. Мороз Ю. Р. Особливості функціонування запозичень з англійської мови в публіцистиці (на прикладі щотижневиків «Український тиждень» і «Країна»). URL: http://www.scientific-notes.com/wp-content/uploads/2019/08/74_12.pdf

3. Олійник А. Д. Роль запозичень англіцизмів у розвитку сучасної української мікроекономічної термінології: автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2002. 20 с.

4. Українська мова: Енциклопедія / редкол. Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

УДК 81:316.77:004.77

Петришина Ольга Ігорівна,
кандидат філологічних наук, доцент
завідувач кафедри української мови
та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
petryshyna@tnpu.edu.ua

Лотоцька Христина Володимирівна,
здобувач 3 року навчання першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 014.01 Середня освіта
(Українська мова і література, англійська мова)
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
khsrystynalototska123@gmail.com

**ШАБЛОННІСТЬ У КОМУНІКАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ
СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ «ІНСТАГРАМ»**